

Yëkkuö kitule hebreowak a Hebreos

Yëkkuö i' kite Israel aleripa erblé Jesús mik e'pa a. Nies ie'pa kiè hebreowak ena judiowak. Kè yi wa ijcher yi tò yëkkuö i' kit. Pè' wele tò ibikeitsè tò Pablo tò ikit. Wele skà tò ichè tò Bernabé tò ikit. Wele tò ichè tò Apolo tò ikit erè kè s'wa ijcher yi tò ikit. Wele tò ibikeitsè tò ikitè Roma wakpa tò Jerusalén suluo'wa e' yöki duas dabom kuryök Jesús kune'bak e' ukuöki (70 D.C.).

Israel aleripa erblé' Jesús mik e' kueki e'pa bak weinuk. Ie'pa welepa éna ierblò Jesús mik e' olo'yak ta ishkakne Moisés ttè dikia. E' kueki yëkkuö i' kite ie'pa a ikimorak e' tkökwa darèrèé Jesús mik. S'kitökwakpa tò ie'pa wöbla'weke tò Jesús kè diché ta' ie'pa kimoie, e' kueki ie'pa kawötä ie'pa erblò imik e' olo'yök. E' kueki yëkkuö i' kite Jesús mik erblökwakpa a Jesús kkachöie ie'pa a i' es: Skököl e' kkaché se' a Jesús wa as se' éna iar buaé. Ká iaiaé ta' ie' utbitü se' ta ittekölpa wa ena ibiyöchökwakpa wa ena Moisés wa, erè bataie ta' iut se' ta ilà eköl è Jesucristo e' wa.

E' kije ta' ká iaiaé Skököl tò iyé'bak tò ie' kablörane Israel aleripa a. E' wà tka Jesucristo wa e' ché yëkkuö i' tò. Nies sacerdotepa tò iyiwak jcheke Jerusalén ká bit ekké judiowak nuì olo'yoie. Iyiwak jcherke e' kè diché ta' se' nuì paiklottsa da'äie. E' kueki ie'pa tò ijcheke kekraé erè e' kè dör buaé shütè Skököl wöa. E' kueki Jesucristo kötewa' etökicha è se' nuì paiklottsa, e' je' dör buaé shütè Skököl wöa. E' kueki Jesús dör ibua'ie. E' kueki se' kawötä erblök ie' mik ena ie' è kawötä ttò iutè. I'nèta' ie' tkèr Skököl wörki se' tté chök Skököl a. Ie' dör ibua'ie e' kueki Israel aleripa erblé ie' mik e'pa kè kawötä ie' olo'yök. Ie' wa iyé tò ñala yö' se' a dökä ikaska'. E' kueki se' kawötä senuk e' meulettsa weinuk erblé Jesús mik e' kueki. Se' tò ie' watéttsa e' ta Skököl tò se' shuleraé wes ie' tò Israel aleripa shuli' es.

Skököl ut se' ta ilà wa

1 ¹Skököl utbitü taié se' yépa bak ká iaiaé e'pa ta ittekölpa wa. Ie' utbitü ie'pa ta taié kua'ki kua'ki. ²Erè i'ñe ta, mik ká i' erkewatke e' kéwö ska' ta, ie' tté se' ta iwák alà patkè'itö ká i' ki e' wa. Tsawe ta' ie' tò íyi ulitane yö' ilà ta' ñita. Nies ie' tò ilà tké'kabak as íyi ulitane dò ie' ulà a aishkuö ta. ³Skököl Alà dör iyé olo taié e'. Wes Skököl dör e' sué ie' dör.

Íyi ulitane kicha a'ts̄er ie' w̄a ittè diché tajē e' wa. Se' nuì paikléttsaitō e' ukuōkī t̄a ie' tkéka k̄á jai a dalōiērt̄a' tajē Skékōl ulā bua'kka.

Skékōl Alà olo t̄a' tajē sh̄utē Skékōl biyōchōkwakpa ts̄ata

⁴E' wa iwēnew̄a tō Skékōl Alà dōr Skékōl biyōchōkwakpa tso' k̄á jai a, e'pa kōs ts̄ata. Es ñies wes Skékōl tō ie' kiè iwák alà, e' dōr bua'iew̄a wes ie' tō ibiyōchōkwakpa kiè e' ts̄ata. ⁵Skékōl yēkkuō kī itso' kitule tō Skékōl tō iché ilà a:

“Be' dōr ye' alà;
i'ñe yō ikkachétke tō ye' dōr be' yé.”^a

Erē ttè e' kè yēule ie' w̄a ibiyōchōkwakpa isie a. Ñies Skékōl yēkkuō kī Skékōl tō ilà tté chē i' es:

“Ye' tō icheraē tō ye' dōr ie' yé,
et̄a ie' dōr ye' alà.”^b

Erē Skékōl kè w̄a ibiyōchōkwakpa isie tté yēule es. ⁶Ñies mik ie' tō ilà ekōl ème, e' patkeketke k̄á i' a, et̄a ie' tō itté yē' i' es:

“Ye' biyōchōkwakpa ulitane kawōt̄a ie' dalōiōk tajē.”^c

Ttè ekkē kōs kuēkī se' w̄a ijcher tō Skékōl Alà dōr Skékōl biyōchōkwakpa ulitane ts̄ata.

⁷Mik Skékōl tō ibiyōchōkwakpa tté cheke, et̄a ie' tō ichè i' es:

“Ye' tō ye' biyōchōkwakpa patkeke wes siw̄a' bats̄ir es,
e'pa dōr ye' kanē mēsopa patkekeyō wes bö' wōrkua wōñar es.”^d

⁸Erē ie' tō ilà tté cheke i' es:

“iA Skékōl, be' tō s'wēttsēke s'blúie e' dōr yōbiè!
Be' tō s'wēttsēke yēsýēsē.

⁹Senē yēsýēsē dalēr be' éna, erē senē sulu ar suluē be' éna;
e' kuēkī, ye' dōr be' Kékōl, e' tō be' klō'wé t̄a t̄ts̄e'ne buaē méyō be' a
tajē be' malepa ulitane ts̄ata.”^e

¹⁰Ñies Skékōl tō ilà tté cheke i' es:

“A Kékōl, ts̄awe t̄a be' tō k̄á i' yō',
ñies k̄á jai ena ì kōs tso' ikī e' yō' be' wák tō.

¹¹⁻¹²E' kōs chōrawa erdawa wes datsi' nurw̄a t̄a ierwa es,
e' kōs manerdattsa wes s'datsi' mane'wē t̄a iwōtrēw̄a es.
Erē be' tso'tke kenet. Be' kè manerpattsa, be' s̄er michoë.”^f

^a 1.5 Salmo 2.7 ^b 1.5 2 Samuel 7.14; 1 Crónicas 17.13 ^c 1.6 Deuteronomio 32.43

^d 1.7 Salmo 104.4 ^e 1.8-9 Salmo 45.6-7 ^f 1.10-12 Salmo 102.24-27

13 Skëköl tō iché ilà a i' es:

“Be' e' tkóser ye' ulà bua'kka
dò mik ye' tō be' bolökpa méré be' klò dikia etä.”^g

Erë Skëköl kè wà ttè e' yëule ibiyöchökwakpa isie a. 14 Skëköl biyöchökwakpa dör wës siwa' es kè wërta'. E'pa kôs kanebloke Skëköl a. Ie' tō ie'pa patkeke wépa tsatkërdaë, esepa kimuk. E' kuëki ie' kè wà ttè ese yëule ie'pa isie a.

Skëköl Alà tté buaë e' kawötä dalöie

2 1 Skëköl Alà dör íyi ulitane tsata, e' kuëki se' ké e' tkökwa darèrè ie' tté buaë mokì ttsëule se' wà, e' a as kè se' mi'ne wës kanò èmi di' kì es. 2 Skëköl tō ittè dalöiëno, e' me'atbak ibiyöchökwakpa wa se' yépa bak ká iaiaë e'pa a. Wépa kôs kè wà ttè e' dalöiëne!, e' nuí kì ie'pa weine wës ikawötä weinuk es. 3-4 Es ibak ie'pa ta, erë Skëköl Alà tté buaë, e' è wa se' tsatkërmí, e' dör ttè bua'iewa ttè ulitane tsata. S'tsatko tté, e' tsá ye' Skëképa Jesús wák tō. Wépa tō ttè e' ttsé!, e'pa tō iyè'ne se' a ta iwà kkachérakitō tō e' dör ttè mokì. Nies ì kè or yi a ese o' Skëköl tō ie'pa wa taië kuá'kì kuá'kì iwà kkachöie tō ì ché ie'pa tō e' dör mokì. Nies Wiköl Batse'r wa ie' tō imé se' a kanebloie buaë ie' a taië kuá'kì kuá'kì wës ie' kì ikiane es. E' wa ie' tō iwà kkaché tō ie'pa ttè dör mokì. Ttè e' wà kè dalöiëne se' wà, e' ta ¿wës se' tkómishkar inuí ulà a?

Jesús dë'bitü se' yamiie

5 Aishkuö ta ká i' mane'werattsane Skëköl tō buaë pa'alí, e' chök sa' tso!. Skëköl tō ibikeitsbak tō ká pa'alí e' kè merpa ibiyöchökwakpa a as ie'pa dò iwökirpaie. 6 Kè idör es. Ie' tō ibikeitsbak tō imerdaë s'ditsö ulà a. E' dör wës itso' kitule Skëköl yëkkuö kì es, e' tō ichè:

“A' Skëköl, ¿S'ditsö dör yi? ¿Iók e' ska' be' er de?
¿Wës ie'pa kì be' tkine?

7 Eré ekuölö è ie'pa yö' be' tō be' biyöchökwakpa dikia diöshët tsir.
Erë ie'pa yö'bö olo ta' taië dalöiërta' taië.

8 Ie'pa tkë'ka be' tō íyi ulitane yö'bö e' wökirie.”^h

Yëkkuö e' ichè tō Skëköl tō se' tkë'ka íyi ulitane yö' ie' tō e' wökirie. “Íyi ulitane” e' wà kiane chè tō kè ì ku', e' kè ku' se' ulà a. Erë í'ñe ta kam se' tō isáüwà es. 9 Erë se' wà ijcher tō ì ché yëkkuö e' tō, e' wà tka Jesús wa. Ie' yöne s'ditsöie, e' wöanewa Skëköl biyöchökwakpa dikia diöshët tsir ekuölö è. Skëköl er buaë ché se' a, e' kuëki ie' tō Jesús me'ttsa ttèwa

^g 1.13 Salmo 110.1 ^h 2.6-8 Salmo 8.4-6

sulitane nuì skéie. Jesús weine siarè kötewà se' skéie, e' kuekì Skèköl tò ie' kika'kà tajè, tkè'kà iyi ulitane blúie dalöiërta' tajè.

¹⁰Skèköl dör iyi ulitane wì, e' kòs tso' ie' wa ñies ie' a. Ie' kì ikiane tò se' tajè dör ie' ala'r esepa dò ie' tã ñita' olo tã' tajè. E' wawé ie' tò Jesucristo wa. E' kuekì buaè idir ie' a tò Jesús weine kötewà s'tsatkoie. Es ì kòs kiane Skèköl kì tò Jesús tò iwè s'tsatkoie, e' wéitò seraá.

¹¹Jesús ena se' batse'wekeitò, e'pa Yé dör eköl è, e' dör Skèköl. E' kuekì Jesús dör Skèköl Alà, e' kè jaène ichök tò se' dör ie' èlpa ena ie' kutapa.

¹²Es itso' kitule Skèköl yèkkuò kì wé ie' tò ichè Skèköl a' i' es:

“A Skèköl, ye' tò be' tté cheraè ye' èlpa ena ye' kutapa a.

Mik ie'pa ñi dapa'uke, eta' ye' tò be' kikerakà ttsè wa ie'pa kukua.”ⁱ

¹³Ñies iskà tso' kitule Skèköl yèkkuò kì wé Jesús tò iché i' es:

“Ye' erblöraè Skèköl è mik.”^j

Ñies ichéitò:

“Íe ye' dur, wépa me' Skèköl tò ye' a ala'rie, e'pa tã.”^k

¹⁴⁻¹⁵Se' dör Jesús icha. Erè se' dör s'ditsö è. Se' ulitane serkeia' tã sulu se' suar s'duòwà yökì, e' wà se' tso' klöulewà. E' kuekì Jesús yöne s'ditsöie. Ie' dè'bitù e' muksà ttèwà se' skéie e' alokaie bé iane s'duòwà wiie e' kì. Es ie' tò se' tsatkée, se' suar s'duòwà yökì, e' ulà a. ¹⁶Iwènewa buaè tò Jesús kè dè'bitù Skèköl biyöchökwakpa kìmuk. Ie' dè'bitù se' dör se' yé bak ká iaiä Abraham, e' aleripa kìmuk. ¹⁷E' kuekì ie' yöne s'ditsöie wès se' es as ie' dò sacerdote kibiie se' tté chök Skèköl a' e' wakanewékeitò yèsyèsè. Ie' dör s'ditsö wès se' es, e' kuekì ie' tò se' suèke er siarè wa. Ie' wák e' me'ttsa' ttèwà se' skéie as se' nuì olo'yar se' kì.

¹⁸Ie' weinebak ñies ie' erkiöone ì sulu wamblök, e' kuekì i'ñe tã wépa erkiöörke ì sulu wamblök, esepa kimermi buaè ie' a.

Jesús dör Moisés tsatã

3 ¹A yamipa, a' batseo' Skèköl tò. Ie' tò a' klöo'ñak as a' dò ie' ichaie. Jesús bikeitsó bua'ie. Se' tò ichekekà tò ie' dör Skèköl tteköl bua'ie ena se' sacerdote kibi mik se' erblöke e'. ²Skèköl tò ie' tkè'kà kanèblök se' sacerdote kibiie e' wakanewéitò yèsyèsè wès Moisés tò, kanè me' Skèköl tò ie' a, e' wakaneo' yèsyèsè es. Kòs ì kiane wè Skèköl wé a e' o' Moisés tò yèsyèsè. ³Erè Jesús dalöiërta' tajè tkòkà Moisés tsatã wès u wák dalöiër tkòkà u tsatã es. ⁴Se' wà ijcher tò u ulitane yué yile tò, erè Skèköl dör iyi ulitane yuökwak. ⁵Mokì Moisés kanèblè' yèsyèsè Skèköl wé a ikanè mésoie. Ì o' ie' tò, e' wa ie' tò ì buaè kkachera Skèköl tò aishkuò tã Cristo wa e' klea'. ⁶Erè Cristo dör Skèköl wák alà, e' kanèblöke yèsyèsè se' dör wès Skèköl wé es e'pa wökirie. Ì buaè yé' Cristo tò tò idoiã se' a, e' wa panekesö kröröè ttsé'ne bua' wa kè tò ilo'yè, e' tã mokì se' dör Skèköl icha.

ⁱ 2.12 Salmo 22.22 ^j 2.13 Isaías 8.17 ^k 2.13 Isaías 8.18

A' e' kkö'nú Skököl kè watarttsa

7E' kuekì, ì ché Wiköl Batse'r tō Skököl yèkkuō kì, e' wà iutó buaë. E' tō ichè i' es:

“Ì cheke Skököl tō e' ttsé a' tō i'ñe ta,

8 eta kè a' er darè'ukwā iyökì wēs a' yépa bak ká iaiaë es.

Ie'pa e' ka'kā e' uk kēsik kēsik Skököl wōa.

Ie'pa tō ie' wōnatkè' ká sir poë wé kè yi serku' taië e' ké a.

9 Skököl tō iché tō duas dōkā dabom tkëyök (40),

e' dalewa ye' tō ì kè or yi a ese wé taië ie'pa se'woie, ie'pa kk'o'noie, erè ie'pa tō ye' wōnatkè' taië.

10 E' kuekì ye' ulunekā taië ie'pa kì eta ye' tō ie'pa ché i' es:

‘Kekraë ie'pa kè kì ikiar tō ye' ie'pa wëttsè,

ie'pa kè senak wēs ye' kì ikiane es.’

11 E' kuekì ye' ulunekā ie'pa kì eta ye' iché

tō ie'pa kè dōpawā wé warma ie'pa enuweke ye' tō ee.”^l

12 A yamipa, a' e' kkö'nú dō' a' isie er sulurwā tā a' kè erblōia Skököl chók e' mik tā a' e' batsöttsa iyökì. 13 E' skéie a' ñi er diché ió kekraë s'tsatkè kèwō tso'ia i'ñe tā e' dalewa. A' tō iú es as kè a' isie e' kitò'ù sene sulu wa tā a' er darèrwā Skököl yökì. 14 Se' erblò Cristo mik buaë kekraë dō ibata ekkè wēs kuaë es, e' tā mokì se' tso' ie' tā. E' kuekì a' ñi er diché ió buaë. 15 Skököl yèkkuō tō iché i' es:

“Ì cheke Skököl tō e' ttsé a' tō i'ñe ta,

eta kè a' er darè'ukwā iyökì wēs a' yépa bak ká iaiaë es.

Ie'pa e' ka'kā e' uk kēsik kēsik Skököl wōa.”^m

16 Wépa tō Skököl ttō ttsé' erè ie'pa e' o' ie' wōa kēsik kēsik, ¿e' wakpa dör yi? ¿Kè dör ie'pa ulitane yè'ttsa Skököl tō Egipto Moisés wa, e'pa è?

17 ¿Yi kì Skököl ulune dō duas dabom tkëyök (40)? ¿Kè dör ie'pa tō ì sulu wamblé' ká sir poë wé kè yi serku' e' a' e'pa è? E' nuí kì idurulune. 18 ¿Yi a Skököl tō ichétke: “A' kè dōpawā wé warma a' enuweke ye' tō ee”? ¿Kè dör ie'pa tō ie' ttè dalöseō'wā e'pa è? 19 Es se' tō isué tō ie'pa kè erblène

ie' mik, e' kuekì ie'pa kè dè'wā wé warma Skököl tō ie'pa enuweke ee.

4 1 Nies Skököl kablé' se' a tō se' dōwami ie' tō se' enuweke e' a. E' kuekì e' tso'ia e' dalewa se' kawōtā e' kkö'nuk taië dō' se' wele kè ulā a idō. 2 Se' a Skököl tté buaë e' pakane wēs ie'pa bak ká iaiaë, e'pa a ipakane es. Erè ie'pa kè erblène imik, e' kuekì tté buaë ttsé' ie'pa tō, e' kè dör iie bua' ie'pa a. 3 Se' erblé Skököl mik, e'pa dōrawā ie' tō se' enuweke e' a. Erè wépa kè erblökü' ie' mik, esepa ché Skököl tō iyèkkuō kì i' es:

“Ye' ulunekā ie'pa kì eta yō ichétke

ie'pa kè dōpawā wé warma ie'pa enuwekeyö ee.”ⁿ

^l 3.7-11 Salmo 95.7-11 ^m 3.15 Salmo 95.7-8

Ie' tō iché es, eré ie' kanè ɛnewa mik ká i' yöne one etá. ⁴Skèköl tō íyi ulitane yö' dō ká teröl. Ká de kul tã ie' ɛni'. Es itso' kitule wɛle Skèköl yèkkuò kɪ. E' tō ichè:

“Ká de kul etá ì kōs yö'bitütö e' yöne one, e' kuekɪ diwö e' wa ie' kè kanèblène.”^o

E' kuekɪ se' wã ijcher tō moki Skèköl tō se' ɛnuweke e' tso'tke. ⁵Erè ttè kitule chétkeyö, e' kɪ Skèköl tō ichè:

“Ie'pa kè döpa wã wé warma ie'pa ɛnuwekeyö ee.”^p

⁶Es se' wã ijcher tō Skèköl tō se' ɛnuweke e' tso'tke se' a. Erè wépa a ttè buaè e' pakane kuaè, e'pa kè dè'wã, ie'pa tō idalöse'wã e' kuekɪ. ⁷E' ukuökɪ tã duas tka tajè etá Skèköl tō ttè e' è skà pakène se' a ì kit se' blú bak kiè David e' tō e' wa. Ttè kitule ñe' chétkeyö, e' dör i' es:

“Ì cheke Skèköl tō e' ttsé a' tō ì'ñe tã, e' tã kè a' ɛr darè'ukwã iyökɪ.”

Es se' isué tō ikéwö skà mé Skèköl tō se' a ɛs se' döwã ie' se' ɛnuweke e' a, e' kéwö dör ì'ñe. ⁸Josué tō Israel aleripa ɛnuúpa ie' kéwö ska' tã, ɛ'ma Skèköl kè wã ɛne skà yènene. ⁹E' wã kiane chè tō Skèköl tō se' ɛnuwèmi wɛs ie' ɛni' mik ká i' yö'titö etá es, e' tso'ia wépa dör ie' icha esepa a.

¹⁰Wépa dewã Skèköl ɛne e' a, esepa ɛnuraè wɛs ie' ɛni' es. ¹¹E' kuekɪ se' ké ɛ' diché iök shkowã ɛne e' a ɛs se' kè isie tō ñe'pa kè wã Skèköl ttè iütène e'pa waköü.

¹²Skèköl ttè dör ttsè'ka, diché tã' tajè, e' tō iwakanewèke buaè tkòkã tabè kà yaule di'diè wì'kè iö'kè e' tsatã. Idökewã buaè dō se' ɛr a, se' wiköl a. Ì kōs dalèrmik se' serke tso' blèule se' ɛr a, ena ì kōs bikeitsekese, ese weblekettsaitö tō buaè idir ö sulu idir. ¹³Se' ɛ' chörakã Skèköl a. Ie' yökɪ ì kōs yö'titö e' kè a ɛ' blènukwã. Ì kōs tso' áie ie' wörkɪ. E' kuekɪ se' ɛ' tkòwã darèrè ie' ttè a.

Jesús dör se' sacerdote kibi buaè shütɛ

¹⁴Se' wã sacerdote kibi tso' eköl, e' dör sacerdotepa ulitane tsatã. E' dör Jesús, ie' dör Skèköl Alà. Ie' mineatke tso' ká jai a se' ttè chök Skèköl a. E' kuekɪ se' kawötã ɛ' tkök wã darèrèe ie' ttè buaè klö'wèkesö, e' a. ¹⁵Se' sacerdote kibi e' wa se' wër siarè. Mik ie' bak senuk ká i' kɪ, etá eré ie' ma'oule ì sulu kōs wamblök wɛs se' es, erè ie' kè wã ì sulu wamblène yès. E' kuekɪ ie' wã ijcher buaè tō is s'ttsèr mik se' ma'orke ì sulu wamblök etá. ¹⁶E' kuekɪ a' shkó wã Skèköl wörkɪ. Mik s'kimè kiane etá ikiösö ie' a, kè suar tã'. Ie' tō se' suèke ɛr siarè wa, e' kuekɪ ie' tō se' kimeræ ɛr bua' wa.

5 ¹Wépa dör sacerdotepa kibipa e'pa kōs tso' shükitle iwakpa shuã kanèbloie imalepa ttè chök Skèköl a. Ie'pa kanè dör iyiwak jchéule ena ilè skà merke Skèköl a, ese wakanéuk imalepa nuì olo'yoie. ²Ie'pa dör

ⁿ 4.3 Salmo 95.11 ^o 4.4 Génesis 2.2 ^p 4.5 Salmo 95.11

wes imalepa es. Ie'pa diché kè dè'kà buaè ì sulu wöklö'woie. Ie'pa weirke siarè wes imalepa weir ì sulu ulà a es. E' kuekì imalepa kè wöblaule iyi buaè wa, arkedò ì sulu a kekraë, esepa wërmi siarè ie'pa wa. ³Nies ie'pa wakpa tò ì sulu wambleta', e' kuekì ie'pa kawöta iyiwak jchök mè Skèköl a ie'pa nuì kì ñies imalepa nuì kì. ⁴Kaneblök Skèköl a sacerdote kibiie, e' dör kanè buaë, dalöier'ta' tajë. Kè yi yör'ta' sacerdote kibiie iwák er wa. E' shushteke Skèköl è tò ta itkéka sacerdote kibiie wes ie' tò Aarón tkè'kà es. ⁵E' sù Cristo kè e' tkènekà sacerdote kibiie iwák er wa e' kikoka. E' skéie Skèköl tò iché ie' a:

“Be' dör ye' alà;

ì'ñe ye' tò ikkacheke tò ye' dör be' yé.”^a

⁶Ttè kitule skà tò ichè i' es:

“Be' dör sacerdote kekraë wes Melquisedec ese es.”^r

⁷Mik Jesús tso'ia ká i' kì, età ie' kköyè' Skèköl a tajë aneule wì'wìe iè wa ì wa. Skèköl è a ie' yèrmittsa duèwa ulà a, e' kuekì ie' tò iki' Skèköl a tò ye' yóttsa iulà a. Ie' tò Skèköl dalöieke tajë, ittè iuteke buaë, e' kuekì ì kiéitò e' iuté Skèköl tò. ⁸Eré ie' dör Skèköl Alà, eré ie' weine tajë, e' wa ie' éna iane tò wes s'weir Skèköl ttè dalöie kuekì. ⁹Mik ì uk ie' patkène e' wéitò sèraa, età ie' de S'tsatkòkwakie. Wépa tò ie' ttè iuteke, esepa kos tsatkè michoë ie' tò. ¹⁰Nies Skèköl tò ie' tkéka sacerdote kibiie wes Melquisedec ese es.

A' erblöke Cristo mik, e' kè olo'yar a' tò

¹¹Ttè ese tso'ia sa' wà yèno tajë, eré kè a' éna ianuk bet, e' kuekì iwà pakè a' a e' dör darèrèè. ¹²⁻¹³Ká iaiäe a' erblè'mi Cristo mik, ikkè tã warma a' detke s'wöbla'ukwakpaie. Eré a' skà kianene wöbla'wè Skèköl ttè tsawe tottola ese wa. A' dör wes ala'rla es kè a' chkè darèrè ñar, tso' tsu' è mik. Kam a' a iwèr tò ì dör buaè ì dör suluë. ¹⁴E' skéie chkè darèrè ese dör s'wöblauletke esepa a. Ie'pa a iwènetke tò ì dör buaè ì dör suluë. E' kuekì ie'pa éna iane mik tã buaè idir mik tã sulu idir.

6 ¹E' kuekì Cristo tté tsá wa s'wöblane, e' è kè charia kekraë. E' skéie Cristo tté kì tso' tajë, ese wa se' kì e' yuò as se' yör iskië wes se' kibirwà es. Kè se' kàne e' wöbla'ukne Cristo tté tsá jchertke se' wà, ese wa. Se' wà ijchertke tò s'kawöta ì sulu nuì kì s'duöwami, ese kos olo'yök. Se' wà ijchertke tò s'kawöta erblök Skèköl è mik. ²S'wöskuè tté ena s'ulà mùka s'yamipa kì ese tté wa se' wöbla'netke. S'duulewà shkerdakane ena s'weir michoë ese tté jchertke se' wà. ³E' kuekì kè se' e' wöbla'ukia tté ese wa. E' skéie se' kì e' yuò Cristo tté skà tso'ia ese wa. Skèköl tò ikéwò mé se' a, e' tã iwèraèsö es.

⁴Wépa wò ká ñine'bak Cristo tté wa, eré e'pa tò ilo'yé, e' tã ÷wes kawö mermine ie'pa a er mane'ukne? Ì buaè mé Skèköl tò se' a, e'

^a5.5 Salmo 2.7 ^r5.6 Salmo 110.4

kak ttsëule ie'pa wa. Wiköl Batse'r dë'ñak ie'pa ki. ⁵Ie'pa éna iane tö Skëköl ttè dör buaë. Skëköl këwö olo ta' tajë datske aishkuö ta, e' diché kak sùule ie'pa wa. ⁶E' kos ttsëule ie'pa wa, e' watëttsa ie'pa tö, e' ta çwes ie'pa dömine e' ska'? E' dör wes ie'pa tso'ne Skëköl Alà ttökwane wötèwane krus mik es. Ie'pa tso' ie' wayuök sulitane wö wa. ⁷Se' dör wes të es. Íyi kuatkëne iki, kalí yëne iki buaë, warma e' wà tskirmi buaë wà wörmí buaë wes iwák ki ikiane es. Të ese a Skëköl er buaë chöraë. ⁸Erè të e' ki dika'chka tskine, kualkö tskine, ì tskine, e' ta e' kè dör iie bua'. Kukur ta iwayënarketke ì sulu a ta iñardawa.

⁹A yamipa dalër tajë sa' éna, sa' ttöke a' ta es, erè moki sa' iklö'weke tö a' shköke buaë s'tsatkë ñalé ki. A' kè dör wes wépa tö Cristo watëttsa esepa es. ¹⁰Skëköl dör yësyësë. A' kaneblöke buaë ie' a. A' tö s'batse'r malepa kimeke buaë, e' wekeia a' tö buaë. E' wa iwënewa tö moki a' éna Skëköl dalër. E' kos kè ska' ie' er chöpawa. ¹¹Erè sa' ki ikiane tö a' ulitane tö, ì buaë weke a' tö, ese kí ù er bua' wa dò ibata ekkë. Es ì buaë kos panekesö, e' wà döraë a' ulà a da'aie. ¹²Sa' kè ki ikiane tö a' bikër. E' skéie sa' ki ikiane tö a' dò wes wépa erblöta' moki Skëköl mik esepa es. Ì muk Skëköl kablè' se' a, e' wà panekesö énaë, e' wa iwà döraë se' ulà a.

Se' erblömi Skëköl kablè' se' a, e' mik

¹³Mik Skëköl kablè' Abraham a, etä ie' kè kablène yi skà ttò wa. Ie' kablè' iwák ttò wa, kè yi ku' ie' tsata' e' kuëki. ¹⁴Ie' tö iyè' Abraham a: “Moki ye' ichè tö ye' er buaë chöraë be' a tajë. Be' aleripa alöweraëyö tajë.”^s ¹⁵Ttè e' wà pané Abraham tö énaë ta Skëköl kablè'ia, e' wà de iulà a. ¹⁶Moki mik se' tö ttè mé yi a, etä imekesö yi dör se' tsata', ese ttò wa. Mik se' tö ttè métké es, etä ttè e' ki kè ì skà ku'ia chè. ¹⁷Es ñies Skëköl ki ikiane kkachè wöshak wépa a ikablè' esepa a tö moki iwà döraë ie'pa ulà a, kè imane'wepaneitö yës. E' kuëki ikablè' iwák ttò wa. ¹⁸Es se' éna iane buaë tö Skëköl tö ittè mé se' a iwák ttò wa, e' kè mane'wepaneitö yës, ie' kè kachöta' e' kuëki. Ie' tö ittè mé se' a iwák ttò wa tö se' erblöke ie' mik e'pa tsatkeraëitö. E' tö se' er pableke buaë. Ttè e' wà paneke se' tö kröröë, e' a se' e' tköwä darërè kekraë. ¹⁹⁻²⁰Ttè e' wà paneke se' tö, e' tö se' tkéwä darërèë wes tabechka tso' kanò wöklö'woie dayë shua es. Jesús míkane se' yöki kewe ká jaì a. Eë ie' tso' Skëköl wé kibi e' úshu batse'r tajë shute, e' a. Úshu e' kköiëule àr datsi' buririë shukuar e' wa, e' etmik ie' tso' se' tté chök kekraë Skëköl wörki. Es ie' de se' sacerdote kibi kekraë wes Melquisedec ese es.

Jesús dör sacerdote kibi wes Melquisedec ese es

7 ¹Melquisedec bak ká kiè Salem e' blúie. Ñies ie' kaneblè' sacerdoteie Skëköl dör íyi ulitane tsata' e' a. Abraham e' ali'ka blu'pa skel wa

^s 6.14 Génesis 22.17

ilayök Lot minetser e'pa kî. Mik Abraham dotkene iu a, etä Melquisedec dettsa ie' ñaletsuk tã ikié Skëköl a as e' er buaë chò ie' a. ²Ñies dali kôs dë'ne Abram ulã a ñippè shuã, e' blatéitö dökã dabop, e' eyök méitö Melquisedec a. S'kiè Melquisedec, e' wã kiane chë “sene yësyësë e' blú.” Ñies ie' dör kã kiè Salem, e' blú. Salem, e' wã kiane chë “sene bèrë,” e' kuekî ñies ie' dör sene bèrë blú. ³Kè se' wã ijcher tó yi dör iyé, yi dör imì, yi dör iditséwö, mik ikune ö mik idu'wã. E' kôs kè ku' kitule Skëköl yëkkuö kî. E' kuekî se' tó ichèmi tó ie' dör sacerdote kè erta'wa wës Skëköl Alã es.

⁴Ibiketsó buaë, e' tã a' wã ijcherdaë tó Melquisedec dalöierťa' taië sacerdotepa dör Leví aleripa, e'pa kôs tsãta. Abraham dör se' yé bak kã iãiaë dalöierťa' taië ese. Ñippè shuã ibolökpa dali de ie' ulã a, e' blatéitö dökã dabop, e' eyök tsã méitö Melquisedec a. ⁵Leví aleripa yé tsã dör Abraham wës Israel aleripa malepa es. Leví aleripa è meneat sacerdotepaie. Ie'pa dör Israel aleripa malepa yamipa, erë itso' kitule Moisés ttë dalöiëno, e' kî tó Israel aleripa kôs kawötã ifyi kôs blatök dökã dabop, tã e' eyök tsã muk Leví aleripa a. ⁶Skëköl kablë' Abraham a tó ie' döraë skëképa taië. Erë Melquisedec kè dör Leví aleri, erë e' a Abraham tó ifyi tsã mé. Ñies Melquisedec tó ikié Skëköl a as e' er buaë chò Abraham a. ⁷Sulitane wã ijcher tó yi tó e' ché o'ka a, ese wák dör yi a iyëne e' tsãta. ⁸Israel aleripa tó ifyi tsã meke sacerdotepa duõtã'wã esepa a. Erë Skëköl yëkkuö tó Melquisedec chë wës ie' tso'ia tstsë'ka es. ⁹⁻¹⁰Mik Abraham tó ifyi tsã mé Melquisedec a, etã Leví kam kur. Erë se' tó ichèmi tó Leví aleripa bak tó ifyi tsã mé Melquisedec a Abraham wa, Abraham dör ie'pa yé tsã e' kuekî.

¹¹Ttë dalöiëno me' Skëköl tó Israel aleripa a Moisés wa, e' ichè tó Leví aleripa è meneat sacerdotepaie Israel aleripa ttë chök Skëköl a as e' tó ie'pa nuì olo'yò. Erë e' mú a nuì olo'yarmi se' kî sërãã, e'ma kè sacerdote ské kuã'kî kianeia. E' kuekî Skëköl tó sacerdote ské patké. E' kè dör Leví aleripa e' eköl wës Aarón es. Ie' dör sacerdote wës Melquisedec ese es. ¹²Sacerdote wësëpa ské maneone kuã'kî, e' tã ñies ttë dalöiëno tsã e' kawötã mane'wëttsã. ¹³⁻¹⁴Sacerdote ské patké' Skëköl tó chëyö a' a, e' dör Skëképa Jesús. E' kè dör Leví aleripa eköl. Sulitane wã ijcher buaë tó ie' dör Judá aleri. Moisés kè wã ì yëule tó Judá aleripa dòmi sacerdotieie. E' kuekî kè ie' aleri isie tkëulekã sacerdotieie.

¹⁵Sacerdote ské tkënekãne kuã'kî wës Melquisedec ese es, e' tã se' éna iwã ane tó ñies ttë dalöiëno meneat Moisés a e' maneonettsã. ¹⁶⁻¹⁷Skëköl yëkkuö kî itso' kitule tó ie' tó Jesús a iché i' es:

“Be' dör sacerdote këkraë wës Melquisedec ese es.”^t

E' kuekî se' wã ijcher tó Jesús kè tkënekã sacerdotieie ie' ditséwö wa wës Moisés ttë kî itso' kitule es. Ie' de sacerdotieie ie' ser michoë, kè duõtã'wã,

^t7.16-17 Salmo 110.4

e' diché wa. ¹⁸⁻¹⁹ Moisés ttè dalöiëno bak k̄enet, e' k̄è ā yi onuk buaë yësyësë Skëköl wōā. E' k̄è diché t̄a', k̄è dör iie bua' ese wōie. E' kuëk̄i ttè e' maneonettsā. E' skéie ttè pa'al̄i wā panekesö kröröë e' dör ibua'ie ttè këchke tsat̄a, e' wa se' e' batsōwami buaë Skëköl mik k̄è k̄i ì sulu nuì t̄a'ia.

²⁰ Nies mik Skëköl tō Jesús tk̄'k̄a sacerdotēie, et̄a ie' kabl'ia iwák ttò wa tō ikaneblò michoë sacerdotēie. Ie' k̄è kablēne es sacerdotēpa dör Leví aleripa, e'pa ā. ²¹ Erë mik ie' tō Jesús tk̄'k̄a sacerdotēie, et̄a ie' kabl'ia iwák ttò wa ttè i' wa:

“Be' dör sacerdotē këkraë.

Ye' kablé be' ā ye' wák ttò wa, e' k̄è olo'yepayō yës.”^u

²² Es Skëköl kabl' Jesús ā, e' wa se' wa ijcher moki tō ttè pa'al̄i mène se' ā, e' dör bua'iewā ttè këchke mène Israel aleripa ā e' tsat̄a. Jesús wa se' wā ijcher yësyësë tō iwā suerasō.

²³ Nies sacerdotēpa dör Leví aleripa, e'pa duōt̄a'wā, e' kuëk̄i ie'pa k̄è ā kaneblēne këkraë. E' kuëk̄i ie'pa ské tk̄eulek̄a tajë. ²⁴ Erë Jesús ser michoë, e' kuëk̄i ie' k̄è skéie yi tk̄enukkā. ²⁵ Wēpa k̄os shkōkewā Skëköl wōrk̄i Jesús batamik, esepa ttè chök ie' tso'ie këkraë Skëköl ā, e' kuëk̄i ie'pa k̄os tsatk̄ermi ie' ā buaë këkraë.

²⁶ Es se' isuë tō Jesús dör sacerdotē kibiie chōkle. Ie' dör batse'r. K̄è ì sulu ku' iki, k̄è iaulek̄a sene sulusi wa. Ie' butsulettsā p̄e' sulusipa yōk̄i. Skëköl tō ie' tk̄ekā k̄ā jai ā íyi ulitane tsat̄a. Sacerdotē ese kiane se' k̄i. ²⁷ Ie' k̄è dör wēs sacerdotē kibi malepa es. K̄ā bit t̄a ie'pa kawōt̄a iyiwak jchök mè Skëköl ā ie'pa nuì kuëk̄i. E' ukuōk̄i t̄a iyiwak k̄i jchekerakitō mè Skëköl ā imalepa nuì kuëk̄i. Erë e' k̄os skéie Jesús e' me'ttsā ttēwā etōkicha è se' nuì patuoie, e' k̄è skā tkōpaia. ²⁸ Wēpa tk̄eulek̄a sacerdotēpa kibiie Moisés ttè wa, moki e'pa dör wēs s'malepa es, k̄è diché d̄'k̄a e' kkō'nuk buaë yësyësë. Erë Moisés ttè kite, e' ukuōk̄i t̄a Skëköl kabl' iwák ttò wa tō ie' alà tk̄erdak̄a se' sacerdotē kibiie, e' dör se' sacerdotē kibi yöbië bua'iewā yësyësë e'.

Jesús dör ttè pa'al̄i me' Skëköl tō, e' wakanéukwak

8 ¹ Ì k̄os cheratse sa' tō e' wā dör i': Jesús tso' se' wā sacerdotē kibiie. Ie' tk̄er dalöiërta' tajë k̄ā jai ā Skëköl ulā bua'kka. ² Ie' dör se' sacerdotē kibi. Ie' tso' iwakanéuk Skëköl wé batse'r chōkle tso' k̄ā jai ā e' ā. E' k̄è yöne s'ditsō wā, e' yö' ie' wák tō.

³ Sacerdotē kibi k̄os tk̄enekā iyiwak tso'rak iwā jchè mè Skëköl ā ena ì skā mekerakitō, e' wakanéuk imalepa tsat̄koie ie'pa nuì ulā ā. E' kuëk̄i Jesucristo kawōt̄a n̄ies ilè muk Skëköl ā se' tsat̄koie. ⁴ Erë ie' k̄è tō ikanewek̄u' k̄ā i' ā, iwakanewek̄eitō k̄ā jai ā. Moisés ttè dalöiëno tō ichè tō Leví aleripa è tk̄erk̄ami sacerdotēie. E' kuëk̄i Jesús mú tō iwakanewek̄e

^u 7.21 Salmo 110.4

ká i' a, e'ma ie' kè tkënu_kka sacerdoteie, ie' kè dör Leví aleri e' kue_ki.
 5 Ì kanewe_ke sacerdotepa tó ká i' a, ese dör ibua'ie tso' ká jaì a, e' kleeke
 ie'pa tó ká i' a. E' dör wës ibak Moisés ta es. Mik Moisés tó u yueketke
 Skëköl a, eta Skëköl tó iché ie' a: "Ittsó, ì kôs yuó wës be' a ikkayëne
 Sinaí kébata a e' suë." E' kue_ki se' wa ijcher tó Skëköl wé kibi tso' ká i'
 a, e' dör ichökke tso' ká jaì a e' klí è. 6 Erë Jesús tkëneká se' sacerdote
 kibiie, e' wakanewe_keitó buaë sacerdotepa tso' ká i' a e'pa tsata. Ñies ie'
 batamik ì muk Skëköl kablè' se' a tte pa'alí wa, e' dör ibua'ie. E' kue_ki tte
 e' dör buaë shutë tte këchke tsata.

Ttè tsá mène Israel aleripa a, e' kè dalöta'ia

7 Ttè tsá mène Israel aleripa a, e' mú dör wè' as Skëköl tó se' kiöwa
 buaë, e'ma tte skà pa'alí kè kianukia. 8 Erë ie' isué tó ie'pa kè wa tte tsá
 mène ie'pa a, e' wà iütëne buaë. E' kue_ki itso' kitule Skëköl yëkuu kí e'
 tó ie'pa ché i' es:

"Skëköl tó ichè: Aishkuö ta kawö döraë,

e' kéwö ska' ta ye' tó tte pa'alí meraë Israel wakpa a ena Judá wakpa a.

9 Ttè e' kè dör wës tte tsá me' ye' tó ie'pa yépa bak ká iaiaë e'pa a es.

Ttè e' me'yö ie'pa a mik ie'pa ulaië'yö er bua' wa ibak klöulewa

Egipto e' yottsaië eta.

Erë tte me'yö ie'pa a, e' wà kè iütëne ie'pa wa,

e' kue_ki ye' tó ie'pa me'at.

10 Ñies Skëköl tó ichè:

Ttè pa'alí meraëyö Israel aleripa a aishkuö ta, e' dör i' es:

Ye' tte dalöiëno e' merdaë ie'pa er a,

ta ie'pa tó iüteraë er bua' wa iwákpa er wa.

Ye' döraë ie'pa Këköl,

ta ie'pa döraë ye' icha.

11 Ie'pa kôs, tsitsirpa dö këkëpa,

e'pa batsdaë ye' mik.

E' kue_ki kè ikiarpaia tó yi tó iyamipa ö o'ka wöbla'weia as ibats ye'
 mik.

12 Ì sulu kôs wamblekerakitö, e' nuí olo'yeraëyö ie'pa kí,

kè ibikeitsepaia'yö."v

13 Es Skëköl tó ichè tó tte pa'alí meraëitö se' a. E' wa ie' tso' ichök tó tte tsá
 mène, e' dör këchke wöitewa. Ì kôs ianewatke këchke, e' bet ta kè iku'ia.

Cristo dewa Skëköl wé a ká jaì a se' tté chök

9 1 Ttè dalöiëno tsá me' Skëköl tó Israel aleripa a, e' a tte tso' tó wës
 ie'pa kawötá Skëköl dalöië e' wakanëuk. Ñies ie'pa wa u tso' etkue

v 8.8-12 Jeremías 31.31-34

batse'r ká i' a iwakanéwoie. ²Ie'pa tó u yö' Skéköl dalöie e' wakanéwoie, e' blatérakitó böt. Úshu kewe e' kiè úshu batse'r. Úshu e' a bö'wö taloká tso' et, ñies ká' tso' et, e' k_i pan meke Skéköl a, ese me'r. ³Úshu skà tso' datsi' buririè shukuar, e' etmik, e' kiè úshu batse'r taijè shute. ⁴Úshu e' a ká' tso' yöule orochka wa iyi masmas ña'woie Skéköl a e'. Nies kalkuö tkër ek, e' paiëulewá orochka wa. Kalkuö e' shua tká' tso' etk yöule orochka wa. Tká' e' a chké me' Skéköl tò Israel aleripa a kiè maná, e' kak tso' blëule. Nies kalkuö ñe' shua Aarón shko kéli përi tskineka, e' tso' blëule. Nies ishua ák tak tso' böt, e' k_i Skéköl tò ittè dalöiëno kit. Kalkuö e' kiè Ttè Mène Nì A Kélkuö. ⁵Kalkuö e' bata k_i Skéköl biyöchökwak pik tá' kiè kërub, e' diököl tulur böt. E' tò se' a iwà kkacheke tò Skéköl olo tso' eë. Ipik meuleká kalkuö kköshto bata k_i, eë Israel aleripa nuì olo'yarke. Erè i' tá iyi ekkè kè wà pakanuksá ye' a iskië.

⁶Es iyi ulitane bak kaneoule buaè Skéköl wé a, tá sacerdotepa bak shkökwa kekraè úshu batse'r e' a iwakanéuk. ⁷Erè sacerdote kibi, e' è a kawö tso' shkowá úshu skà tso' dör batse'r taijè shute e' a. Eë ie' dówami etökicha è duas wa duas wa. Mik ie' mi'kewá eë, etá ie' wá iyiwak pé mi'ke mè Skéköl a e' nuì k_i, ñies ì sulu wamblé pè' malepa tò kè wà jcher ie'pa wá, ese nuì k_i. ⁸E' kos wa Wiköl Batse'r tò se' a iwà kkacheke tò úshu batse'r, e' wakaneorkeia, e' dalewa kè sulitane döpa wá úshu batse'r taijè shute e' a. ⁹⁻¹⁰Ì kos kaneweke judiowak sacerdotepa tò ttè dalöiëno tsá mène ie'pa a, e' wa, e' dör chkeie, di'yeie, se' batse'weie, ese kos dör s'pa kikkè è batse'woie. E' tò se' kimeke kam ttè manerne e' dalewa è. E' kuek_i ì meke ie'pa tò Skéköl a idalöie e' wakanéwoie, ñies iyiwak kos jcheke mè ie' a se' nuì k_i, ese kos kè a wépa tò ie' dalöieke es, esepa erbikè pairinuk. Ie'pa ittse' tò inuì tso'ia ie'pa k_i. Erè ì kos kaneweke ie'pa tò Skéköl wé a, e' tò ttè pa'alì mé Skéköl tò se' a Jesús batamik, e' wà kkacheke i'ñe tá.

¹¹Cristo dë'bitubak. Ie' dör se' sacerdote kibi. Ie' dör ttè buaè pa'alì me' Skéköl tò se' a e' wakanéukwak. Ie' dur iwakanéuk Skéköl wé tso' ká jai a, e' a. Skéköl wé e' kè yöne s'ditsö wá, e' kè dör wes iyi tso' ká i' a es. E' kuek_i Skéköl wé e' dör buaè shute itso' ká i' a e' tsatá. ¹²Etökicha ème Cristo dewá Skéköl wé tso' ká jai a e' shu batse'r taijè shute, e' a s'tsatkoie. Ì wé ie' tò eë, e' dör wèl, kè ie' mi'pane iskà kanéukne. Mik ie' dewá eë, etá kè ie' wá chibo ö baka pé mine mè Skéköl a se' nuì k_i. E' skéie ie' wák kötewá e' pé mí ie' wá. Es ie' tò se' yettsá michoè se' nuì ulá a. ¹³Wépa bak ttè kéchke dikia, esepa iane ñá, e' tá chibo pé ö baka wè'ñe pé ese sklippeke sacerdotepa tò ie'pa k_i ö isalema baka alaki pupula ña'weke ese muluchka diöbléka di' wa e' sklippekerakitó ie'pa k_i. Mok_i e' tò ie'pa pa kikkè batse'wéne paiklé. ¹⁴Erè e' dör es, e' yitá buaè Cristo pé diché tá' taijè iyiwak pé tsatá. Skéköl Wiköl yöbië, e' batamik ie' wák e' me'ttsá ttèwá se' skéie wes iyiwak kè k_i ì sulu ku' mè Skéköl a ese es. Ie' pé tò se' erbikè paiklémi ì sulu nuì k_i s'duówami ese yöki as se' tò Skéköl chók e' dalöië.

15 Jesucristo dör ttè pa'alì me' Skèköl tō se' a, e' wakanéukwak. Ì sulu kōs wamblè' wépa bak ttè tsá mène e' dikia e'pa tō, e' nuì ulà a ie'pa yēnettsa Jesús kōtewā krus mik e' batamik. Ñies e' batamik ì buaè yōbiè muk Skèköl kablè' wépa klōo'bakitō as idò ie' ichaie esepa a, e' dōraè ie'pa ulà a. 16-17Ye' tō iwà pakè a' a i' es: Kam s'duòwā e' yōki s'wöblane ì mekesò s'yamipa a, ese yèkkuò mukat. Yèkkuò e' wà kè merpa, yi tō imé ese tso'ia tse'ka e' dalewa. Iwak blènewā, e' è tã imermi. E' kueki s'kawōta isaukwā bua'ie tō yi tō imé, ese wák blènewatke yèkkuò e' wakanéwomi. 18Es ñies ttè tsá mène, e' mène iyiwak jchēule e' pé tēne ese wa. 19Ttè tsá mène dalōiēno, e' wà paka' Moisés tō Israel aleripa kōs a. E' ukuōki tã chibo ena baka wēñe pé shūtuékaitō di' wa. E' sklippéitō yèkkuò ki Skèköl ttè dalōiēno tso' kitule e' ki, ñies e' sklippéitō Israel aleripa kōs ki kal kiè hisopo e' ulatska mik datsi'tak batsè rratulewā e' wa. 20E' wekēitō tã icheramiitō i' es: "Pé i' dör iwà kkachoie tō ttè mé Skèköl tō se' a e' tsá kaneonemitke." 21E' sù Skèköl wé ena ì kōs tso'ia Skèköl dalōiè e' wakanéwoie, ñies ese ki Moisés tō pé sklippé. 22Mokì ttè dalōiēno tsá mène, e' wa tã tsir etã iyi ulitane batse'wekēne pé wa. Ñies e' tō ichè tō iyiwak jchēule ese pé kè tēne, e' tã se' nuì kè olonuk se' ki. 23Íyi tso' Skèköl wé tso' ká i' a e' a, e' dör ì tso' Skèköl wé tso' ká jai a, e' klí è. Íyi ekkè kawōtã batse'wè iyiwak jchēule mè Skèköl a, ese pé wa. Erè Skèköl wé a iyi tso' ká jai a, e' kawōtã batse'wè ì dör buaè shūte iyiwak pé tsatã, ese wa.

24Ì buaè e' dör Cristo. Ie' kè dè'wā Skèköl wé shū batse'r yōne s'ditsò wā tso' ká i' a, e' a. E' dör ibua'ie tso' ká jai a, e' klí è. E' skéie ie' de ká jai a Skèköl wé chōkle e' a, ee ie' tso' Skèköl a se' ttè chök. 25Judiowak sacerdotepa kibipa, e'pa kawōtã shkōkwā Skèköl wé shū batse'r taiè shūte, e' a iyiwak pé muk Skèköl a se' nuì ki duas bik ekkè etōkicha etōkicha. Erè Jesús kè dè'wā taiè wēs ie'pa es. 26Imú dör es, e'ma ká i' yōne dò ikkè tã, etã ie' kawōtã e' muktsã ttewā duas bit ekkè. Erè e' kè dör es. E' skéie, i'ñe tã mik ká i' erkewatke, etã ie' de e' muktsã ttewā se' skéie etōkicha è se' nuì kōs paiklottsa. 27Sulitane a kawō meneat duōkwā etōkicha è, e' ukuōki tã se' shulirdaè. 28Es ñies Cristo e' me'ttsã ttewā etōkicha è, se' taiè e' nuì paiklottsa. Ie' skà dōrane, erè e' kè dör se' nuì shulök. Ie' dōrane wépa tso' ie' panuk esepa tsatkök.

Ttè dalōiēno kè a se' nuì pairinuktsa

10 1Ttè dalōiēno mène ká iaiāe Moisés wa, e' dör ì bua'ie doia se' a Cristo batamik aishkuò tã, e' biyó yēne. E' dör wēs ilo es, kè dör iwà chók. E' kueki ttè e' kè a wépa dōkewā Skèköl ska' iyiwak jchök mè ie' a kekraè duas bik ekkè esepa batse'onuk da'a. 2Ttè e' mú a ie'pa nuì pairinettsa mokì, e'ma ie'pa er kè tō ie'pa kkatēpaia tã ie'pa kè tō iyiwak jchēpaia mè Skèköl a. 3Erè e' kè dör es. E' skéie mik ie'pa tō iyiwak jcheke mè Skèköl a duas bit ekkè, etã e' tō ie'pa er awēkēne ì sulu

wamblekerakitö ese ska'. 4E' wà dör tö se' nuì kè pairirpattsà baka wè'ñe pé wa ena chibo pé wa.

5E' kuèkì mik Cristo döketke ká i' a, età ì tso' kitule Skèköl yèkkuò kì, e' chéitö Skèköl a, e' tö ichè i' es:

“Iyiwak jcheke mè be' a ena ilè skà tso' mè be' a, e' kè kiane be' kì.

Erè be' tö ye' yueketke s'ditsöie chkà ta' diché ta'.

6Iyiwak jcheke ña'wè wa'ñe be' a ena ilè skà tso' mè be' a nuì paikloie, e' kè wër bua' be' wa.”

7E' ukuökì ta' Cristo tö iché Skèköl a:

“A Skèköl, i' ye' dur ì kiane be' kì wè e' wöie, wës ye' ttè tso' kitule be' yèkkuò kì es.”^w

8Kewe ie' tö iché Skèköl a: “Iyiwak jcheke mè be' a ena ilè skà tso' mè be' a, ñies iyiwak jcheke ña'wè wa'ñe be' a nuì paikloie, ese kòs kè kiane be' kì, kè iwër bua' be' wa.” Eré ie' tö iché es, erè ese kòs yè'atbakitö dalöie Skèköl ttè dalöiëno tso'tke kitule e' kì. 9E' ukuökì ta' ie' tö iché: “A Skèköl, i' ye' dur ì kiane be' kì wè e' wöie.” E' wa se' éna iane tö iyiwak jcheke ie'pa tö ttè tsá dikia ese kòs skéttsà Skèköl tö iské pa'alì mokane, e' dör Cristo kòtewà se' skéie e'. 10Ì kiane Skèköl kì e' wà o' Jesucristo tö. Ie' wák e' me'ttsà ttewà se' skéie etökicha è, kè skà tteta'waià. E' kuèkì Skèköl tö se' batseq'.

11Kekraë judiowak sacerdotepa tö iwakaneweke. Ká bit ta' ie'pa tö iyiwak jcheke mè Skèköl a sene sulu nuì kì. E' è kaneweke ie'pa tö tajè kekraë, erè e' kè a nuì pairinuktsà. 12Erè Jesucristo e' me'ttsà ttewà se' nuì skéie etökicha è, kè skà tteta'waià, e' ukuökì ta' ká jaì a ie' tkè'ka dalöiërta' tajè Skèköl ulà bua'kka. 13Ee ie' tkër Skèköl e' aléka ibolöpka kòs kì, e' mekerö ie' klò dikia e' panuk. 14Ie' e' me'ttsà ttewà se' skéie etökicha è, e' wa wépa dör ie' icha, esepa batse'wéitö buaè ichökle Skèköl a etökicha è, kè batse'wè kianeia.

15Ñies Wiköl Bats'e'r tö ichè tö e' dör mokì. Ie' tö iché Skèköl yèkkuò kì i' es:

16“Kawö doraë ta' ye' tö ttè pa'alì meraë ie'pa a, e' tö ichè i' es:

Ye' ttè dalöiëno e' merdaë ie'pa er a, età ie'pa tö iu'teraë er bua' wa iwákpa er wa.

17Ie'pa e' wamblo sulu kòs, kè e' bikeitsepaia ye' tö.”^x

18Es se' éna iane tö se' nuì olo'yane se' kì, kè se' kawötaià ì skà muk Skèköl a se' nuì kì.

^w 10.5-7 Salmo 40.6-8 ^x 10.16-17 Jeremías 31.33,34

Se' a kawō mène shkowā Skëköl wörki

¹⁹A yamipa, e' kueki i'ñe tã se' dōwami buaë Skëköl dör batse'r taië shütë e' ska', kè suarta', Jesús kötewā ipé tène taië, e' batamik. ²⁰Kè yi dōtã'wā Skëköl wörki éanas wes kè yi dë'wā éanas Skëköl wé úshu nanetkëar datsi' buririë wa e' etmik es. Erë Jesús kötewā se' skéie e' chë datsi'ukuö jchënane e' tō. E' wa ñalã pa'alí dō Skëköl ska', e' kköyë'ttsa' ie' tō se' a, e' dör sene michoë e' ñalé. ²¹Jesús dör se' sacerdote taië. Ie' dör se' dör Skëköl icha, e'pa kos wökir. ²²E' kueki se' shkōwā Skëköl wörki er mokí wa ena erblë ie' mik yësyësë e' wa. Se' erbike sulu e' pairiulettsa. Se' batse'ouletke, e' dör wes s'pa skuë buaë manene di' maneneë wa es. ²³Skëköl ttò mokië. Ì uk ie' kablë se' a, e' weraëitö. E' wã panekesö kröröë. E' kueki se' e' tkōwā darërë ttë e' a, kè tō ibikeitsë böt böt. ²⁴A' tō ibikeitsó tō wes a' a ñi kimermi as a' kí ñi dalëritsò buaë, ñies as a' tō ì buaë kí ù taië ñi kimoie. ²⁵Se' ñi dapa'uke, e' kè ol'o'yar a' tō wes se' welepa wöblane iwamblök es. E' skéie a' er kí diché ió ñita. E' yitã mik se' tō isuë tō Skëkëpa Jesús datskene, e' këwö dökewatke, etã a' er kí diché iërmi ñita.

²⁶Ttë mokië e' jchertke se' wã, erë e' ukuöki tã ì sulu wamblekeiasö wöbla wa, e' tã kè ì ku'ia jchë mè Skëköl a' e' nuí ol'o'yoie se' kí. ²⁷Iwamblésö es, e' tã s'pauirke shulë wa, e' è tso' se' panuk. E' dör bö' ñarke taië wa Skëköl tō ibolökpa ewerawa e'. ²⁸Ká iaiaë yi tō ttë dalöiëno me'at Moisés tō, e' dalösewëwã tã ikkatökwakpa dör bö' ö mañal, e' tã ese wák ttekewã kè ulé klöule. ²⁹E' dör es, e' tã wépa tō Skëköl Alã dalösewëwã ¿wes esepa kè weirpa taië shütë? Jesús pé wa ttë pa'alí mène se' a e' wakaneone, e' pé tuë taië e' wa ie'pa batse'one, erë isuekerakitö wes se' èse pé es. Ñies Skëköl Wiköl er buaë ché se' a, e' chekerakitö suluë. ¿Wes ie'pa tkömishkar e' nuí ulã a? ³⁰Skëköl mik se' batse e' tō ichë iyëkkuö kí i' es: "Ye' è wöki iské wërke wë. Yi tō ì sulu wamblé ese ské werayö iki." ³¹Ñies ichéitö: "Skëköl icha kos esepa shuleraë ie' tō." ³¹iSe' arwa Skëköl chók ulã a weinuk, e' dör siarë ichók!

³²Erë a' éna ianú tō mik kuaë Skëköl tō a' er ñi o' Jesús ttë buaë wa, e' këwö ska' tã pé' tō a' we'ik siarë Jesús ttë buaë kueki. Erë e' kos dalë'ttsé' a' tō er bua' wa. ³³Mikle tã pé' tō a' yé' suluë, ie'pa tō a' we'ik siarë sulitane wörki. Mikle tã a' wák er wa a' e' ché weinuk wépa weirke es esepa tã. ³⁴Wépa wötëne s'wöto wé a' Jesús ttë kueki, esepa su' a' tō er siarë wa, ie'pa kime' a' tō. A' wã ijcher tō ì bua'ie kè ertã'wa ese tso' taië a' wã ká jai a, e' kueki mik pé' tō a' íyi kos yé'lur a' yöki, etã e' dalë'ttsé' a' tō ttsé'ne bua' wa. ³⁵A' kè e' ökwa a' weirke e' yöki, e' ské merdaë a' a' taië, e' kueki iwökló'ú a' tō darërë. ³⁶A' weirke e' dalë'ttsök a' kawötã

bèrè er bua' wa as a' tò iù wes Skèköl kī ikiane es, ñies as ì buaë muk a' a ie' kablè' e' mùitò. ³⁷E' dör wes itso' kitule Skèköl yèkkuò kī es, e' tò Cristo tté ché i' es:

“Wé kawõtā dök e' datse kukuie,
e' kè kī kawö tkòpa taië.

³⁸Erè wépa dör ye' icha serke yësyësë,
esepa erblé buaë ye' mik, e' kuekī ie'pa ser michoë.
Erè ie'pa wépa suanéka tā ye' tté olo'yérakitò,
e' tā kè ye' wa ie'pa wërpaia buaë.”^a

Es itso' kitule Skèköl yèkkuò kī. ³⁹Erè se' kè dör wes wépa tò Jesús tté buaë e' olo'yé esepa es. Ie'pa weirdaë siarè aishkuò tā. Se' erblöke buaë Jesús mik, e' kuekī se' tsatkërdaë.

Se' erblò Skèköl mik wes kèkëpa bak ká iaiaë erblé imik es

11 ¹Erlè Skèköl mik, e' wà kiane ché tò se' tò iklö'wé mokjè tò ì muk ie' kablè' panekesò, e' meraëitò se' a. Eré e' kè wërta' i'ñe tā, erè se' tò iklö'wé yësyësë tò iwà suerasò. ²Se' yépa bak ká iaiaë, e'pa bak erblök Skèköl mik, e' kuekī ie'pa yè' ie' tò tò ie'pa dör buaë ie' wöa.

³Se' erblöke Skèköl mik, e' kuekī se' wā ijcher tò ie' tò fyí ulitane yö' iwák tté wa. E' wà kiane ché tò ì kos wërta' suésò i'ñe tā, e' yöne ì kè wërta', e' è wa.

⁴Abel erblé' Skèköl mik, e' kuekī ì mé ie' tò Skèköl a inuì kī, e' dör bua'ie ì mé Caín tò, e' tsatā. Abel erblé Skèköl mik, e' kuekī Skèköl tò ie' klö'wé wes pè' buaë yësyësë es. Ñies ì mé ie' tò Skèköl a e' wër buaë Skèköl wa. Ie' blënewabak ká iaiaë, erè ie' erblé Skèköl mik, e' tté pakarkeia i'ñe tā.

⁵Enoc erblé' Skèköl mik, e' kuekī ie' kè blënewa. Ie' minetsër ttsé'ka Skèköl wā, e' kuekī kè yi wā ie' nu kune. Skèköl yèkkuò ichè tò kam Enoc mi'tser Skèköl wā, e' yöki ie' wër buaë Skèköl wa. ⁶Yi isie shkakwā Skèköl wörki, ese kawõtā iklö'uk tò mokī Skèköl tso'. Ñies ie' kawõtā iklö'uk tò wépa tò Skèköl yuleke er mokī wa, esepa ulā a iwā döraë. E' kuekī kè se' erblökū' Skèköl mik, e' tā kè se' a ì onuk wërmi buaë ie' wa.

⁷Noé erblé' Skèköl mik, e' kuekī mik Skèköl tò ie' a iché tò ì sulu tköraë ká i' kī kè sūule yi wā ese, etā ie' tò ittè iüté. Ie' tò kanò bërie yué etò, e' a ie' ena iyamipa e' è tsatkëne. E' wa ikkayëne tò imalepa kī nuì tso'. Ñies sene yësyësë dòmi se' ulā a s'erblé Skèköl mik e' wa, e' de ie' ulā a.

⁸Abraham erblé' Skèköl mik, e' kuekī mik e' tò iché ia: “Be' yú ká yè'yö tò imeraë be' a e' a,” etā iütéitò. Eré ie' kè wā ijcher tò ká wé a ie' míró, erè bet tā ie' yétsa iwák ká a. ⁹Ie' erblé Skèköl mik, e' kuekī mik ie' de ká yëne ie' a ee, etā ie' sené wes s'dami shkal ser es. Ie' sené úla yöule datsi'tak wa, ese a. Ie' alà Isaac ena itala Jacob, e'pa ñies sené wes ie' es.

^a 10.37-38 Habacuc 2.3-4

Ñies ie'pa a ká e' muk Skëköl kablè'. ¹⁰Ká bua'ie kè ertá'wa bikeitsbak Skëköl tò, yò'itò ká jaì a, e' wà pané Abraham tò. E' kuekì ie' sene' wes s'dami shkal ser es, e' dalè'ttséitò er bua' wa.

¹¹Skëköl tò iyè' ie' a: be' alà kòraká be' alaköl Sara e' tã. Eré ie' dewatke kèkèpala aluè, ñies Sara wake' kè dötá' alàè, erè ie' iklò'wé tò Skëköl kablè' ie' a e' weraëitò. E' kuekì diché mène ie' a alà koka. ¹²Ie' dewatke kèkèpala aluè, erè es ie' de alàè. Ilà e' wa ileripa dè'bitu taiè kè shtar ekkè wes bèkwò tso' taiè ö ttsa'wò tso' taiè dayè kkömik kè shtar es.

¹³Ie'pa ekkèpa kos erblè' Skëköl mik, kè ilo'yane ie'pa wã, es ie'pa blèrulune. Ká muk Skëköl kablè ie'pa a, e' wà kè dè' ie'pa ulà a ie'pa tso'ia tssè'ka e' dalewa. Erè ie'pa tò iklò'wé tò iwà dóraè ie'pa ulà a aishkuò tã. E' dör ie'pa a wes ilo suè kamiè es. E' kuekì ie'pa tò iyè' tò ie'pa ser ká i' kì wes ká kuá'kì wakpa dami shkal es. ¹⁴Wépa tò ichè es, e' wa iwènewã tò ie'pa tso'ia ká yulók iwákpa a. ¹⁵Ie'pa mú tso'ia wé ie'pa manete, e' ké bikeitsök, e'ma ie'pa mi'mine buaè ká e' a. ¹⁶Erè ie'pa tò ká bua'ie e' kkecheke, e' dör ká tso' ká jaì a. Skëköl tò ká e' yò'bak ie'pa a, e' kuekì Skëköl kè jaène tò ie' kiè ie'pa Këköl.

¹⁷⁻¹⁹Skëköl kablè' Abraham a ttè i' wa: “Be' aleripa chòkle, e'pa dóraè Isaac wa.” Erè e' ukuòkì tã ie' tò iché ia: “Isaac ttówa mè ye' a ye' dalöioie.” Ie' kì ikiane suè tò mokì Abraham erblòke ie' mik, e' kuekì ie' ima'wé es. Abraham erblè Skëköl mik, e' kuekì mokì ie' tò Isaac mekettsa wes Skëköl tò ie' a iyè' es. Ie' tò ibikeitsé tò ie' tò ilà ttéwa, e' tã Skëköl a ishkerkamine, e' kuekì ie' tò ittekewa. Erè bata ekkè tã Skëköl tò ie' wöklò'wé. E' kuekì ichèmisò tò e' dör wes Isaac kótewa shkenekane es.

²⁰Isaac erblè' Skëköl mik, e' kuekì ie' tò iyè', ila'r Jacob ena Esaú, e'pa a tò aishkuò tã Skëköl er buaè chóraè ie'pa a.

²¹Jacob erblè' Skëköl mik, e' kuekì mik ie' blèrkewa, e' kèwö dòketke, etã ie' tò iyè' italapa dör José ala'r e'pa a eköl eköl tò Skëköl er buaè chóraè ie'pa a. Ñies Skëköl dalöié ie' tò ie' e' duedur ishko kéli mik e' dalewa.

²²José erblè' Skëköl mik, e' kuekì mik ie' blèrkewatke, etã ie' tò iché tò aishkuò tã Israel aleripa e' yòrattsarak Egipto. Es ie' ichéat tò mik a' e' yéttsã ká i' a etã ye' nu tso' blèule e' tsúmi a' tò blèwa wé a' mírö ee.

²³Ñies Moisés yé ena imì, e'pa erblè' Skëköl mik. Mik ie' kune', etã ie'pa tò isué tò alala buaala kune. Egipto blú tò iyè' tò Israel aleripa alala kurke wèpa, e'pa kos ttekelur. Erè Moisés yé ena imì, e'pa erblè Skëköl mik, e' kuekì ie'pa kè suane blu' ttè yökì. Ie'pa tò Moisés blé dökã si' mañat itsatkoie.

²⁴Moisés talane Egipto blú duöchkeie dalöiërta' taiè. Erè ie' erblè Skëköl mik, e' kuekì mik ie' de këchke, etã e' kos watéttsã ie' tò. Ie' kè kì ikiane tò ie' kirwã Egipto blú duöchke. ²⁵Ie' a tã weinuk wépa dör Skëköl

icha, esepa t̄a, e' dör buaë tkòk̄a sene sulu t̄o s'ttsè'wēke buaë ekuölö è, ese k̄os tsat̄a. 26 Ì buaë dōraë ie' ulà a aishkuò t̄a iskieie, e' è k̄i ie' er me'rie. E' kuek̄i ie' t̄o bikeitsé t̄o iweir k̄os wē pairine'bit̄u idi' wa s'blúie e' tté k̄i, e' dör buaë sh̄utē, íyí bua'buá tso' Egipto ese k̄os tsat̄a.

27 Moisés erblé' Skéköl mik, e' kuek̄i ie' e' yéttsa Egipto, kè suane Egipto blú ulune yòki. Ie' e' tkéwa darèrè Skéköl kè wërta' e' mik kè ilo'yane ie' wā. 28 Ie' erblé Skéköl mik, e' kuek̄i ie' t̄o Israel aleripa patké Ie'pa Yépa Yèrulune Egipto e' k̄ewò tkò'uk. Ie' t̄o ie'pa patké obeja pupula ttòkwā t̄a ipé sklippök ie'pa ukkò k̄os e' mik. Ie'pa t̄o iwé es as Skéköl biyöchökwak patké Skéköl t̄o s'ttökulur, e' kè mi'wā u a alà wēm tsá kune, esepa k̄os ttökulur.

29 Israel aleripa erblé' Skéköl mik, e' kuek̄i ie'pa tkami Dayè Mat sh̄uā wēs íyök è k̄i shkè es. Erè mik Egipto wakpa mí ie'pa itòk̄i, et̄a e'pa k̄i dayè unek̄a t̄o ie'pa k̄os ttélur.

30 Israel aleripa erblé' Skéköl mik, e' kuek̄i ie'pa shké k̄a kiè Jericó kköiëule e' pamik dōk̄a k̄a kul. E' ukuòki t̄a k̄a e' kköiëule k̄os, e' tkènettsa iski. 31 Nies alaköl sulusi kiè Rahab, e' erblé' Skéköl mik. E' kuek̄i mik wēpa bōl patké' Josué t̄o Jericó weblök bër akir, et̄a e'pa ki'wait̄o bèrè blé' itsatkoie. E' kuek̄i ie' kè dunewañak wēpa t̄o Skéköl ttè dalösewēwā esepa t̄a.

32 Ye' a ik̄i yèrmi tajè. Gedeón ena Barac ena Sansón ena Jefté ena David ena Samuel ena Skéköl ttekölpa k̄os, e'pa k̄os tté pakarmi ye' a, erè ye' kè kawō kune i' t̄a ipakoie s̄eraa. 33 Ie'pa ena pè' skà erblé' Skéköl mik wēs ie'pa es, e' wa e'pa wēlepa e' aléka k̄a kuā'k̄i kuā'k̄i wakpa k̄i. Nies ie'pa wēlepa ttè dalöiëno e' wakanewé yēsyesè. Nies Skéköl kablé' ie'pa a, e' wà de ie'pa ulà a. Ie'pa wēlepa t̄o ma'name kkò tsatéwā. 34 Ie'pa wēlepa kè k̄i bö' dakanek̄a. Ie'pa wēlepa ttekewatke tabè wa, e' tsatkée Skéköl t̄o. Ie'pa wēlepa kè diché t̄a', erè idiché iëne. Ie'pa wēlepa ñippé darèrè t̄a ie' aléka k̄a kuā'k̄i ñippökwa k̄i. 35 Nies alakölpa bak erblök Skéköl mik, e'pa wēlepa dēütöpa shkenekane menene ie'pa a.

Pè' wēlepa skà erblé' Skéköl mik, e'pa klò'wēwā pè' t̄o t̄a iwe'ikérakitò tajè siarè dō iduowā ekkè. Erè ie'pa erblé Skéköl mik, e' kè watènettsa ie'pa wā. Ie'pa wā ijcher t̄o ie'pa shkerdakane aishkuò t̄a s̄enoie buaë sh̄utē, e' kuek̄i ie'pa ekemine áie, e' kè kinewā ie'pa wā. 36 Ie'pa wēlepa wayöne tajè, bune siarè. Ie'pa wēlepa skà monewā tabechka yöule ttsa'ie ese wa, es iminerak s'wöto wé a. 37 Ie'pa wēlepa ttélur ák wa. Wēlepa ttélur jchëulettsa shushaë. Nies wēlepa ttélur tabè wa. Ie'pa bak shkök w̄i a dià a paiëule obeja kkuölit ö chibo kkuölit wa. Ie'pa dör siarè, tòiëne siarè, weine tajè. 38 Ie'pa dör buaë sh̄utē, kè dör bua' t̄o ie'pa s̄er imalepa serke k̄a i' k̄i e' shuā. Erè ie'pa bak shkök w̄i a dià a k̄a sir poè wé kè yi serku' tajè ese ska' ö kabata a. Ie'pa bak s̄enuk siarè ákuk a ö kauk a.

39 Ie'pa ekkèpa k̄os erblé' Skéköl mik buaë, e' kuek̄i ie' wa ie'pa wène buaë. Erè ie' kablé' ie'pa a, e' wà k̄am mer ie'pa a, 40 ie' t̄o iskà bikeitséne

buae'ie se' batamik e' kueki. Ì buaë meke ie' tò se' a aishkuö ta, e' kiane ie' ki tò ie'pa ena se', e'pa ulà a idò ñita. E' kueki kam idò ie'pa ulà a.

A' erbló Skéköl mik wes Jesús es

12 ¹A yamipa, se' erblöke Skéköl mik ena se' serke ie' a, e' dör wes s'tur e' aloka as ì merke sia e' dò se' ulà a es. Wépa erblé' Skéköl mik ká iaiä e'pa durulunebak, e' dör wes ie'pa tune e' ali'kabak es. Ie'pa ekképa dör taië, e' kos erblé' buaë Skéköl mik, e' dör wes ie'pa iëne se' turke e' sauk es, tò is se' mir. E' kueki ì kos tò se' wöklö'weke ese ulà watösö. Ì sulu wamblekesö, ese dör wes ttsa' mulitswä s'klò mik es, e' kueki ilo'yösö. Eta se' tunú darèrè dò mik se' deka wé se' mi'kerö ee. ²Se' er mùwa Jesús è ki. Se' erblöke Skéköl mik e' wërke Jesús wöki tsawe dò bataie. Ie' kötewä krus mik, e' dör jaë taië, erè e' kè ki ie' tkine yës. Ie' wa ijcher tò ie' tsè'rdaë buaë aishkuö ta, e' kueki idalè'ttséitò er bua' wa. Ìñe ta ie' tkërka dalöiertä' taië Skéköl tkër ikulé ki e' ulà bua'kka.

³Pè' sulusipa tò ie' we'ik taië, e' kos dalè'ttséitò. E' bikeitsó buaë as a' kè shtrirwä erblök Skéköl mik ta ilo'yè. ⁴Moki a' tso' ñippök sene sulu ta, e' kueki a' weirke taië, erè kam a' weir dò a' duòwä pé tär taië ekké wes Jesús es. ⁵⁻⁶Skéköl yëkkuö ki ie' tò a' pattè wes ie' ala'r es, wësua e' chowa a' éna, e' tò iché i' es:

“A ye' alà, wépa kos dalër Skéköl éna, esepa paruekeitö.

Wépa kló'wé ie' tò ila'rie, esepa uñekeitö.

E' kueki mik ie' tò be' parueke, eta e' kè watöktsa be' tò.

Mik be' uñekeitö, eta kè be' erianuk.”^b

Es itso' kitule Skéköl yëkkuö ki.

⁷A' weirke kos, e' wa Skéköl tso' a' paruök, e' kueki e' dalè'ttsó er bua' wa. A' parueke e' wà kiane chè tò ie' tò a' sué wes ie' ala'r es. ¿Wé a' wa isuule tò alala kè paruetä' iyé tö? ⁸Skéköl kè tò a' paruè wes ila'r ulitane es, e' ta e' wà kiane chè tò a' kè dör ie' ala'r chökle, a' dör wes ñalä alé es. ⁹Mik se' bak ala'rla, eta se' yé tso' ká i' ki, e'pa tò se' paruetä' ta ie' dalöie se' tò. E' dör es, e' yita buaë se' kawöta S'yé tso' ká jai a e' dalöiök taië as sene michoë dò se' ulà a. ¹⁰Se' yé tso' ká i' ki, e'pa tò se' paruetä' ekuölò è wes ie'pa wa iwër buaë es. Erè Skéköl tò se' parueke se' kimoie as se' ser batse'r wes ie' es. ¹¹Mik se' padurke, eta e' kéwö ska' ta kè ittse'r buaë idaléne s'mik. Erè s'wöblane iwa, e' ta s'serdaë bèrè yësyësè.

¹²E' kueki a' er diché ióne. A' erblöke Jesús mik, e' kè armi a' tò a' shtrine kueki. ¹³A' shkò kekraë ttè yësyësè e' ñalé wa as a' wépa kè erblökü' buaë Jesús mik, shkókeia wes s'klò kranewä shkò es, esepa kè ki ardö, e' skéie ie'pa buarne ta ishkòmi buaë.

Skéköl er buaë ché se' a, e' kè watarttsä

¹⁴A' e' mú senuk bèrè sulitane ta. Ñies a' e' mú senuk batse'r wes Skéköl ki ikiane es. Yi isie kè serkü' es, ese kè tò Skéképa Jesús suépa. ¹⁵A' ñi kkö'nú

^b 12.5-6 Proverbios 3.11-12

buaë as Skëköl er buaë chöke se' a, e' kè watòttsa yi tò. Yi tò iwatéttsa, ese dör a' shua wes kalkua sulusi tskirka es. Mik ideka, eta imalepa taië sulu'wëwaitö. 16 A' kè kàne trë nuk. A' kè kàne ì dör batse'r ese dalöseukwa wes Esaú es. Ie' dör iyé alà tsá, e' kuëki iyé íyi kuò meke ie' a. Erë e' wato'ttsa ie' tò iël a chke tka' etkë, e' è skéie. 17 A' wa ijcher tò e' ukuöki ta ie' ki ikiane tò iyé mú er buaë chò ie' a wes ie'pa wöblar alà wëm tsá kune ese a er buaë chök es. E' kiéitö iyé a iè wa kköchè wa taië, erë kè wes ie' a ionukia, iwake' watënettsa.

18 I'ñe ta a' kè doku' Skëköl wörki wes ká iaiaë se' yépa dè'rò ie' ska' es. Mik ie'pa dökewatke Sinaí kébata a, eta ká ttsenewa mia ttsettsë, e' shua bö' taië ñarke kabata ki, siwa' bitsirke darërë, e' kos ttsé ie'pa tò sué ie'pa tò. 19-20 Duk blarke taië tssé ie'pa tò. Ñies Skëköl ttöke e' tssé ie'pa tò. Ì ché ie' tò ie'pa a, e' yöki ie'pa suane taië. Ie' iché ie'pa a: “Yi deka kabata i' ki, se' ö iyiwak, ese kawöta ttëwa ak wa.” Ttè e' kè dalë'ttsë nuk ie'pa a. E' kuëki ie'pa kköché taië tò mú kè ittöia ie'pa ta. 21 Moki ì sué ie'pa tò, ì tssé ie'pa tò e' tò ie'pa suawé taië. Ñies Moisés wák kköchöwëitö ta ichéitö: “iTaië ye' painéka suane è wa!”

22 Erë i'ñe ta kè idör es a' a. E' skéie a' detke kabata kè wërta' kiè Sión kébata ee, e' dör Jerusalén tso' ká jai a e'. Eë Skëköl chök serke. Eë ie' biyöchökwakpa tso' taië, kè shtarata' ekkë, e'pa daparke ie' kikökka. 23 Eë wépa kos de Skëköl alà tsáie esepa tso' ñi dapa'uk tssé'ne bua' wa. Ie'pa kiè tso' kitule yëkkuö tso' eë e' ki, e'pa shu a' dör. Eë a' detke Skëköl dör sulitane shulökwak, e' wörki. Ñies a' detke pë' bak senuk yësyësë ká i' ki, esepa ta ñita. Ie'pa yuétke Skëköl tò yësyësë, kè ì kianeia ie'pa ki. 24 Ñies a' detke Jesús ska', ie' dör ttè pa'alì me' Skëköl tò se' a, e' kanéukwak. Ie' kótewa ipé tène taië, e' wa se' batse'wé Skëköl tò. Ie' kótewa e' dör s'atkoie, e' kè dör wes Abel kótewa, e' nuí ki iël tsaiëne es.

25 E' kuëki a' e' kkö'nú. Skëköl ttöke a' ta, e' kè watarttsa. Ká iaiaë wépa ta ie' ut ká i' ki, e' waté'ttsa ie'pa tò, e' nuí kè ulá a ie'pa bakyal, e' ta çwes se' tköyalmi i'ñe ta ie' ttöke ká jai a e' ttò waté'ttsasó e' nuí ulá a? 26 Ká iaiaë mik ie' ut ie'pa ta, eta e' tò ká i' wötio' darërë. Erë i'ñe ta ie' iché: “kawö döraë ta ká i' wötí'weraëyö etökichane, erë kè dör ká i' è, ñies ká jai kos wötí'weraëyö.” 27 Mik ie' tò iché es, eta e' wà kiane chè tò íyi kos yö'itö wötirta', ese wötí'weraëitö, skerattsaitö as ì kè wötirta' kè ertá'wa, ese è atne iskéie.

28-29 Ì blúie Skëköl tso' e' a se' tso', e' kè wötirta' kè ertá'wa. E' kuëki wéstela chösò ie' a. Ie' dalò ta' taië wes bö' ñar taië es, e' kuëki ie' dalöiösò taië suane wa, wes ie' wa iwër buaë es.

Wes Jesús mik erblökwakpa kawöta senuk

13 1 A' ñi dalëritsó buaë kekraë ñi èlpaie, kè ilo'yar. 2 Yi kè suule a' wa, ese de a' u a, eta ikiówa buaë. Welepa tò io' es eta Skëköl biyöchökwakpa dë'wa ie'pa u a, erë e' kè ane ie'pa éna. E' kuëki kè a' éna ichökwa s'malepa kiökwa buaë a' u a.

³S'yamipa tso' wötëule s'wöto wé a, esepa kímú wés a' wákpa tso' wötëule ie'pa ta ñitá es. S'yamipa welepa weirke Jesús ttè kueki, etá a' tò ibikeitsó wés a' wákpa weirke es.

⁴S'senewabak e' tté dalöió. Wépa tò tté e' dalösewéwa tré wa ì wa esepa wömerattsa weinuk Skëköl tò. E' kueki kè a' trè nuk yès. Kè a' tò s'senewabak dalöseukwa.

⁵Kè a' er mukwa inuköl ki yès. Skëköl tò iyè'bak i' es: “Ye' kè tò be' mepaat yès, ye' tò be' kkò'nè michoë.”^d E' kueki ì tso' a' wa, as e' tò a' ttsè'ù buaë. ⁶Se' erblöke Skëköl mik, e' kueki kè se' suane ì yöki. Se' tò ichèmi wés itso' kitule Skëköl yëkkuò ki es, e' tò ichè:

“Skëköl dör ye' kímukwak,

e' kueki ì wèmi s'ditsö tò ye' ta, e' kè yöki ye' suane.”^e

⁷A' wökirpa bak a' wöbla'uk Skëköl tté wa, e'pa ska' a' er anúne. Wés ie'pa bak senuk kos ena wés ie'pa blènewa, e' bikeitsó buaë ta a' erbló Jesús mik wés ie'pa es. ⁸Jesucristo kè manerta'. Wés ie' dör ká iaiaë, es ie' dör i'ñe, ñies es ie' döraë aishkuò ta kekraë. ⁹E' kueki kè a' e' muktsa e' kitó'uk tté kuá'ki kos kè dör Jesús tté mokí ese wa. Tté dalöiëno wele tò ichè tò chkè wésele kè katar. Tté ese kos kè dör iie bua' se' er diché ioie. Wépa tò tté ese dalöieke, e' kè tò ie'pa kímepa. Erè Skëköl er buaë chöke se' a, e' je' tò se' er diché ièmi buaë.

¹⁰Sacerdotepa bak ka' tso' íyi moka Skëköl a e' wakanéuk, e'pa a kawö mène iyiwak ña'wékewa ka' e' ki ese chkà kak katök. Erè se' erblöke Jesús mik, e' dör wés ka' ñe' wakanewekerakitö es, ie' wa se' tsatkèrmi. Erè wépa tso'ia erblök ka' ñe' mik, esepa kè a e' tsatkè nuk. ¹¹Iyiwak jchök sacerdote kibi bak duas bik ekkè nuì olo'yoie, ese pé tsukmi ie'pa bak Skëköl wé shu batse'r taië shute eë. Erè iyiwak ese nu ña'ukwa ie'pa bak ie'pa ká dowa e' wishet. ¹²Es ñies Jesús kótewa Jerusalén kköiëule e' wishet se' batse'woie ipé wa. ¹³E' kueki kè se' erblöia judiowak tté dalöiëno e' mik. Mishka bánet Jesús ta weinuk jaë nuk wés ie' weine jaëne es. ¹⁴E' wà dör tò ká i' a kè se' wa ká ta' wés Jerusalén es. E' skéie ká yöbië doia aishkuò ta, e' panuk se' tso' kröröë. ¹⁵E' kueki Skëköl kikökasö kekraë Jesucristo batamik. E' dör buaë wés iyiwak jchèsò mè ie' a idalöioie es. E' kueki kikökasö s'wák kkò wa. ¹⁶Kè a' éna ichökwa ì buaë uk ena ñì kímuk. E' dör buaë ñies wés íyi mekesó Skëköl a es. A' tò iwé es, e' ta e' wër buaë ie' wa.

¹⁷A' wökirpa wöñirke taië a' kkò'nè batamik. Ie'pa éna iane tò e' ki ie'pa chakerane Skëköl tò. E' kueki ie'pa ttò iutó ena idalöió. E' ú as ie'pa ttsè'ù buaë ikanè tò, kè kköchökü'. A' kè tò iwé es, e' ta e' kè dör buaë a' a.

¹⁸A' tò ikió Skëköl a kekraë sa' ki. Sa' wa ijcher tò sa' er kè tò sa' kkatèkü' ì ki. Kekraë sa' e' ché senuk buaë yësyësë. ¹⁹Ñies ye' kköchò a' a tò a' ikió Skëköl a as ie' tò ye' a ikéwö mù tò ye' mi'ne bet a' weblök.

^d 13.5 Deuteronomio 31.6 ^e 13.6 Salmo 118.6-7

Yëkkuò shtökwak e' chéat

20-21 Skëköl dör sene bèrè mukwak e' tö Skëképa Jesús shke'kane. As ie' tö ì kòs kiane a' kì sēnoie wēs ie' kì ikiane es, e' mù a' a. Nies ì wër buaē ie' wa as ese kòs uk ie' tö a' kò Jesucristo diché wa. Jesús tö ttè pa'alì yöbiè mène se' a, e' kane' ie' pé wa. Ie' dör se' kkö'nukwak kibiie. iCristo kikkōkasō taiē kekraē! Es e' idir.

22 A yamipa, ttè böt mañat i' shtéyö a' pattoie, e' mú klö'ù a' tö er bua' wa. 23 Nies ye' kì ikiane tö a' wā ijchenú tö s'yami Timoteo bak wötëule, e' yēnettsane. Ie' de bet ye' ska', etā ye' wā ie' mi'ke e' tā mik ye' mi'ke a' weblök etā.

24 A' wökirpa kòs ena s'batse'r malepa kòs shke'ú ña. Nies s'yamipa dör Italia wakpa tso' ye' tā, e'pa tö a' shke'wémi.

25 As S'yé er buaē chò a' ulitane a.